

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-2-61 (Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 04-17/135-31
Karar Tarihi : 26.2.2004

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, R. Müfit SONBAY, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖR : İbrahim AYDEMİR

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

- CT Platform ve Dış Ticaret A.Ş.
İstanbul Atatürk Havalimanı Serbest Bölgesi
H Blok No:3E Yeşilköy/İstanbul
- MEP İletişim ve Dış Ticaret A.Ş.
Hattat Halim Sokak No:15 Balmumcu
80700 Başıktaş/İstanbul

D. TARAFLAR

- CT Platform ve Dış Ticaret A.Ş.
- MEP İletişim ve Dış Ticaret A.Ş.
- Sony Ericsson Mobile Communications AB
Türkiye Şubesi: Büyükdere Cad. No:61 USO Center
K:1 Maslak/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: CT Platform ve Dış Ticaret A.Ş. ve MEP İletişim ve Dış Ticaret A.Ş. ile Sony Ericsson Mobile Communications AB arasında 25.6.2003 tarihinde yapılan ve Sony Ericsson markalı mobil iletişim cihazlarının dağıtımını konu eden çerçeve anlaşmaya ilişkin menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 15.8.2003 tarih, 3936 ve 3937 sayı ile giren ve 28.1.2004 tarih, 451 sayı ile eksiklikleri tamamlanan başvurular üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 17.2.2004 tarih, 2003-2-61/MM-04-İA sayılı Menfi Tespit Ön İnceleme Raporu, 23.2.2004 tarih ve REK.0.06.00.00/23 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-17 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, başvuru konusu anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'a aykırı herhangi bir hüküm içermemesi nedeniyle menfi tespit belgesi verilebileceği ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İşlemin Niteliği

Kurum kayıtlarına 15.8.2003 tarih ve 3936 sayı ile intikal eden başvuruda, MEP İletişim ve Dış Ticaret A.Ş. (MEP İletişim) ile Sony-Ericsson Mobile

Communications AB (SEMC) arasında yapılan ve Sony Ericsson markalı mobil iletişim cihazlarının ve aksesuarlarının dağıtımını konu eden Mobil Telefonlar ve Aksesuarları Satış ve Satınalma Koşulları İçin Çerçeve Anlaşması (Anlaşma)'ya ilişkin menfi tespit/muafiyet talep edilmektedir.

Yine aynı tarih ve 3937 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden diğer bir başvuruda ise, CT Platform İletişim ve Dış Ticaret A.Ş. (CT Platform) ile SEMC arasında yapılmış olan, aynı adı ve içeriği taşıyan anlaşma hakkında menfi tespit/muafiyet talebinde bulunulmaktadır.

Her iki başvuru incelendiğinde MEP İletişim ve CT Platform'un ortaklık ve yönetim yapılarının aynı olduğu, dolayısıyla bu firmaların aynı ekonomik bütünlük içinde yer aldığı görülmüştür. Sağlayıcı ve dağıtıcı arasındaki dikey anlaşma mahiyetinde olan her iki başvuruda da dağıtıcı konumunda yer alan firmaların aynı ekonomik birlik içinde olması ve anlaşmaların da birbiriyle benzer hükümler içermesi nedeniyle iki başvuru birleştirilerek incelenmiştir.

Başvuru konusu Anlaşma, Sony-Ericsson markalı mobil iletişim cihazlarının MEP İletişim ile CT Platform'a temin edilmesi ve bu şirketler tarafından Türkiye pazarında dağıtılması koşullarına ilişkin çerçeveyi belirlemektedir.

H.2. İlgili Pazar

Başvuru konusu anlaşmanın, Sony Ericsson markalı GSM cep telefonu ile aksesuarlarının dağıtımını konu etmesi sebebiyle ilgili ürün pazarı "*GSM cep telefonu ve aksesuarları dağıtım pazarı*" olarak belirlenmiştir.

Anlaşma konusu ürünlerin dağıtımının Türkiye ile sınırlı tutulması ve taşıma maliyetlerinin çok yüksek olmaması gibi hususlar dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları*" olarak kabul edilmiştir.

H.3. İşleme Konu Taraflar

H.3.1. Sony Ericsson Mobile Communications AB (SEMC)

1.10.2001 tarihinden önce ayrı ayrı faaliyet gösteren Sony Corporation ve Telefonaktiebolaget LM Ericsson firmaları bu tarihte, dünyada cep telefonu bölümlerini birleştirerek %50'şer ortaklıkla İsveç'e kayıtlı Sony Ericsson Mobile Communications AB'yi kurmuşlardır. Türkiye'de de Rekabet Kurulunun 27.9.2001 tarih ve 01-45/451-115 sayılı kararı ile bu işleme izin verilmiştir. Ortak Girişim'in faaliyet alanı cep telefonu teknolojisi ile entegre edilmiş olan elde taşınabilen iletişim odaklı multimedya ürünlerinin geliştirilmesi, tasarımı, imalatı, pazarlaması ve dağıtımı olarak belirlenmiştir. Bunun yanında cep telefonu teknolojisi ile entegre edilmiş iletişim merkezli modüller de Ortak Girişim'in faaliyet alanına dahildir.

H.3.2. MEP İletişim ve Dış Ticaret A.Ş. (MEP İletişim)

1999 yılında kurularak faaliyete başlayan şirketin ana faaliyet konusunu cep telefonu ve aksesuarları alım satımı oluşturmaktadır. Şirketin %33'er oranındaki hisseleri; Ayhan Sezer, Mustafa Pamuksüzer ve Köktel Telekom. Ltd. Şti.'ne, ~%0.5'er oranındaki hisseler ise Osman Şencan ve Burcu Kanpak'a aittir.

MEP İletişim, Sony-Ericsson ürünlerinin yanında Sagem, Raks, Motorola ve Mor-Tel markalı cep telefonları ve aksesuarlarının da dağıtımını yapmaktadır.

H.3.3. CT Platform İletişim ve Dış Ticaret A.Ş. (CT Platform)

CT Platform, MEP İletişim'in bir yavru şirketidir. Şirketin %94 oranındaki hissesi MEP İletişim'e, %2 hissesi Ayhan Sezer'e, geriye kalan %4 hisse ise %1'er oranında; Haluk Kanpak, Burcu Kanpak, Mustafa Pamuksüzer ve Gül Zeynep Pamuksüzer'e aittir. Dosya mevcudu bilgilere göre, Ağustos 2003'de İstanbul Atatürk Havalimanı Serbest Bölge'de faaliyete geçen firmanın henüz cirosu ve pazar payı bulunmamaktadır. CT Platform'un faaliyet konusu MEP İletişim ile aynıdır.

H.4. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.4.1. Pazara İlişkin Değerlendirme

Türkiye'de Aselsan ve Raks tarafından mobil cep telefonu üretimi yapılmakta, bunların dışındaki diğer markalı cihazlar ise ithal edilmektedir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Telsiz Genel Müdürlüğü'nün (yeni uygulamada Telekomünikasyon Kurumunun) izni alınmak koşuluyla her marka cep telefonu cihazını ithal etmek mümkündür. Bu çerçevede çeşitli ülkelerde imal edilen ürünler, doğrudan imalatçı firmaların temsilcilikleri veya yetkili distribütörleri kanalıyla Türkiye'de satışa arz edilmektedir. Her marka ithalat yoluyla piyasada yer alabildiğinden pazara giriş engeli söz konusu değildir.

Ayrıca dosya mevcudu bilgilerden, 2001 ve 2002 yıllarında Nokia markasının pazar payını artırarak liderliğini koruduğu ve Sony Ericsson'un payının bu firmanın oldukça gerisinde kaldığı, cep telefonu dağıtım pazarında da MEP İletişim'in payının oldukça düşük olduğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan, telekom sektöründe yaşanan hızlı teknolojik gelişme cep telefonu cihaz piyasasını da doğrudan etkilemektedir. Yakın zamana kadar sadece ses ve mesaj iletiminde kullanılan cep telefonları artık internet erişiminin de dahil olduğu pek çok fonksiyona sahiptir. Bu nedenle markalar arası rekabet yoğun olduğu kadar, marka içi rekabet de yoğundur. Yeni teknolojiler ile fonksiyonu artan ürün modellerinin pazara arz edilmesi fiyata da yansımakta, geliştirilen fonksiyonları taşımayan ürünlerin fiyatlarında büyük oranda düşüş gözlenmektedir.

Dolayısıyla, münhasırlık da içermeyen başvuru konusu anlaşma markalar arası ya da marka içi rekabeti azaltmayacaktır.

H.4.2. Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

Anlaşma'nın "Anlaşma Kapsamı" başlıklı bölümünde, "SEMC alıcıya, Anlaşma geçerlilik süresi içinde Bölge dahilinde Ürün ve Aksesuarları satın alma, pazarlama ve satışına yönelik münhasır olmayan ve devredilemez bir hak tanımaktadır" ifadesi yer almaktadır. Yine "Alıcının Anahtar Rol ve Sorumlulukları" bölümünde yer alan 3.3. maddede Alıcının ürünlerin dağıtımını yalnızca Bölge dahilinde yapacağı ve ürünlerin Alıcı ya da onun yetkili kıldığı dağıtıcılar tarafından, yalnızca bölge dahilinde kullanmayı amaçlayan müşterilere satılacağı şartı getirilmektedir. Burada yer alan Bölge teriminin Türkiye sınırları anlamında olduğu belirtilmiştir.

Türkiye coğrafi pazarında Sony Ericsson ürünlerinin dağıtıcılar dışında Netcell, K.V.K., Genpa adlı diğer dağıtıcılar tarafından dağıtıldığı da gözönüne alındığında bu hüküm, MEP İletişim'in satışlarının, Türkiye bölgesinde tek satıcı olmayacak şekilde, sadece bu bölge ile sınırlı olması sonucunu doğurmaktadır.

Bölge tahsisi ve pazar paylaşımı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir ihlal teşkil etmektedir. Ancak 4054 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararların bu Kanun kapsamında olduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla, bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilmesi için rekabeti bozucu etkisinin Türkiye piyasaları bakımından söz konusu olması gerekmektedir. Bu çerçevede Anlaşma'da konu edilen dağıtıcının satışlarının Türkiye pazarı ile sınırlandırılması şeklindeki rekabeti kısıtlayıcı etkinin Türkiye dışındaki pazarlar üzerinde hissedileceği ve Türkiye pazarının bu kısıtlamanın etkisi altında olmadığı, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı hüküm içermeyen Anlaşma'ya menfi tespit belgesi verilmesinde sakınca bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu Anlaşma'nın içeriğinde 4054 sayılı Kanun'a aykırı herhangi bir hükme rastlanmaması sebebiyle yine aynı Kanun'un 8. maddesine göre talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.